

ДНЕВНИК

Дневник
1896.

27. VII 1896.

Г. Благајник читао о иради, коју је, како Д.*[невни]* Л.*[исти]* јавља, султан издао, којом признаје срп.*[ску]* народност... „Биће око 20.000 радикала на сутраш.*[њем]* збору.“

Г. Радичевић тражи дувана.

Г. Радичевић доноси једно писмо „Неће на збор радикални“.

Г. М. Поповић тражи г. Слободана.

Г. М. Поповић прича о своме испиту из историје Срба. Помиње Св. Пантелеју – прича о П. Маринковићу кад је представљао Ст. Главаша.

Г. Ј. Христић улази љут, што паре примио није. Показује три писма „љубавна“.

Једна „Црна дама“ моли за „две-три речи“.

3. VIII 1896.

Г. И. Весић изјавио да се „жртвује“ за општу ствар па иде у Скопље.

Гђа Лепосава Томићка, мати јој је: моле да им се опрости дуг који су учинили, што их је проклети консул у Трсту пустио као тикву низ воду.

Један војник тражи учитељ.*[ско]* место у Ст.*[арој]* Србији.

Две карте: Сршкић и гђица Сладојевић.

Сердар доноси два акта, ћути, мимиком показује да припадају овом одељењу.

Микица – ветар – улази. Мало затим ето и „Хаџи-Кате“ из Пећи. П у а une méprise. Мика држи „Хаџи-Кату“ за једну од оних двеју калуђерица, које су купиле прилоге за „... кућу“. Замеће се жива дебата. „Хаџи-Ката“ пишти. Микица објашњује „Хаџи-Кати“ шта је чек – помоћу чаробне речи сенет.

Јанковић: „Ако млади господин посла нема може доћи да тражи нужна вам акта.“

Митрополит говори о писму Дионисијевом којим тражи од епископа Мелентија да одмах упути Јаникија из Суводола. Обећава писати Нићифору о „Ханријети“. Говори о Сршкићу.

Г. Ј. Христић долази да каже збогом.

Дума моли за једног ђака, да му се изда помоћ некаква. Прича о свом разговору који је имао с Патримонијем о решењу македонског питања помоћу увођења фр.*[анцуског]* језика. Цитира реченицу коју му је посланик том приликом казао: „C'est la seule solution possible de la question...“ Прави историк каријере г. посланика и de la gaffe de Madagascar... „Il est très très économe, mт Patrimonio.“ За 8 година направио је 250.000 динара.

Сима Поповић говори да не може остати у Скопљу, него би у Цариград.

Сава Јакић говори о Призренској гимназији.
Секретар митрополитов доноси антимице, еванђеља.
Хоџа Фалаџић Вџе говори о себи, о бањи, о мухарему.
Један ђак (у руској униформи) тражи документа Ђурковића.
Милица Маринковићка пита да ли јој је одсуство одобрено. Хаџи Ката – Књиџар Призренски. – Јерса жета – 1 дете – 3 ђака – Сава Јакић – Димитар Пактић.
Рујанац; „Оданух душом кад Фалаџић оде...“
Микица – ветар – улети у собу: „Хајде у Тошчидер.“ Чита акта нека и одлази нагло залушув
suiv.[ant] son habit.[ude] вратима.

4. VIII 1896.

Др М. Милов.[ановић] чита један свој чланак о македонском питању... Прича један trait из живота Магrou-а: „Маца¹ га једног дана јурила амбрелом. Он иде Паји Денићу на тужбу: *cette p... me pour-suit partout'... La tête de Denitch. J'ai vu la gaffe que j'ai faite... j'ai fait des excuses mais, quelle gaffe!...*“ У баба Дудиној фамилији женски је елемент преобладајући... Авакумовић је као она добра баба која враћајући се из цркве спреми марјаше и даје просјацима... Једини добар и шеф целе те фамилије...

Микица улази у тај мах и после кратке паузе: „То су декадани...“

Миланковић дошао да види шта радимо.

Микица враћа се из благајне. Збогом, господо.

Миланковић узима збогом, међући руку на срце.

5. VIII 1896.

Винтер тражи карту Турске царевине.

Јанићије архимандрит из Суводола говори о своме путу у Дечане.

Радичевић дели пошту.

Јанковић: „Молим вас Солунски речник, вратићу вам га одмах.“

Терџуман: „Господине Секретар, (брише нос) г. Д. Поповић је дошао, ја, из Врање... од 4 до 5, ја (брише нос опет).“

Ил. Весић дошао за решење.

Микица долази брзо, брише чело: „... Вино ћемо заједно правити... ја имам добре подруме; уступићу вам један...“

М. Веселиновић.

Микица – примио паре, задовољно звецка наполеонима. Идем у четвртак.

Један писмоноша. – Г. благајник. – Јова Д. М. доноси речник солунски. – Микица тражи амрел свој. – Г. благајник прича причу: „Чивути траже печена јаја... Срби печене кромпире

1 qui a un oeil qui dit zut! à l'autre.

у некој крчми...“² – Нови начелник у финансијама све иде на прстима, тако да кад иде министру он заборави све што сам му казао, идеје му сиђу у прсте.

Гајић настав.[ник] Призр.[енске] богос.[ловије] – Г. Јанковић тражи благајника Миланковића.

Учитељица. – Хараламшије. – Призрен. Књижар. – Један богослов. – Рујанац. – Рујанац. – Ђак један. – Један Призренац. – Један учитељ. – Један учитељ. – Један човек. – Други човек – један ђак. – Још један ђак. – Један ђак из академије Кијевске. – Микица пита Ђурковића да ли може бити владика: „Могу, него.“ – Јоаникије. – Микица улази, разговара с њим „двојак“ и зове га једнако „Аћим Марковић“.

6. VIII 1896.

М. Веселиновић: „Tout frais, la rosette à la boutonnière; rire, bon enfant.“ – Радичевић намргођен, доноси нека акта, ronchonне. – Јоаникије. – Микица улази као ветар; „Добро јутро! Хоће ли бити рата?“ (смеје се грдно). Говорећи о својој фотографији вели: „Без цвикера изгледам спљоштен.“ – Рујанац. – Јов. Д. М. – Један учитељ. – Г. Динић. – Радичевић. – Г. Веселиновић. – Динић се жали, како је пет кревета променио од како је у Србији пет разних фела! „У Цариграду има један са жицом који ми је сасвим, сасвим подесан.“ Придикује и даље говорећи с меланхолијом о креветима, али га нико више не слуша. Прича како је Павловић натерао Веселиновића (који не зна свирати) да купи [нечитка реч].

– Л. Дума: Мене назива Јанићијевић. Пита Динића: „Поцрпавио си се од како си отишао у Цариграду“.

– Микица пита Думу: „Хоће ли бити рата?“

– „Ове године неће бити рат!“ – Јов. Д. М. узима збогом: „Дај боже да не буде.“

– Дума: Моли (Јову) момка да пита министра да ли може да прими његовог посланика. – На питања г. С.[лободана] Ј.[овановића] да ли има свеску на кон из *Grande encyclopedie* – Дума скочи: „Кон! Хвала г. С.“ Најзад настаје објашњење да се хоће свеска где има реч конкордат.

7. VIII 1896.

– Јоаникије, Јова: „А? Не зове се он Голуб, него Самуило? А. Голуб, то је Самуилов син!“

– Сердар: „Изволте једну депешу... речник Битољ.“

– Пећанац – (протопрезвитер *in partibus*) а) објашњава шта је толерирана вера; б) објашњава да у толерираној вери један католички свештеник не може да венча два лица друге вере, ма и са њиховим пристанком; в) у толерираној вери, свештеник не може проповедати изван своје парохије, нпр. у базелском кантону где има старих католика.

– К. Христић: „Ама је ли истина да убише турског консула из Врања?..“

2 Пошто у њој нису могли ништа друго да нађу, умоле крчмара, Чивути да запрећу јаја у пепео, а Срби да запрећу кромпире. Они су дуго чекали и најзад стадоше да вичу на крчмара да доноси јаја и кромпире. Крчмар се одговарао како је умео, док не сагледа момке (које је раније био послао код стоке) где ногу пред ногу иду крчми, па им дрекну: „Где сте ви, овде гости... па једни ме ухватили за јајца други за кромпире... па главе да не дигнем!..“

А видесте ли где нам оде Црногорка и Лацмаке?... Не иде ми у главу да се покатоличи!... Није ваља да луд руски цар да иде на Цетиње...“ – Сава Јакић. – Јоаникије. – Др. М. Миловановић. – Радичевић. – Др. Миловановић вели за Благ. Ристића кад се оженио: „Блажо, ти ћеш на свој начин прославити с[а] Смиљом, султана.“ – Један младић. – Један учитељ. – Др Милов.[ановић] говорећи о депопулацији у Француској додаје: „Ево зашто је код сиротиње више деце. Богати људи имају разних уживања и задовољстава, а сиротиња зими, ноћи дуге, да се не би трошила свећа, одмах се леже; да се не би ложила форуна одмах се приљубљује у кревету једно уз друго и онда... сасвим је природно да у сиротније класе деце више има.“ – М. Гајић. – Хаџи Ката. – Илар.[ион] Весић. – Радичевић тражи дувана. – М. Г. Ристић прави вапаш, спрема, ларма. – Г. Динић. – Г. Лацковић. – Микица: „Пусти, [нечитка реч] твога Микицу да напише неколико речи.“ Настаје објашњење између њега и г. Динића. – Г. Лацковић, меће крст златан о врат (који је Микица купио за митрополита). – Г. М. Веселиновић. – Г. Рујанац. (Грдан се вапаш направио, момци пакују, Микица им помаже, вадећи из сандука што они међу, па после, морају поново да међу у сандук. Сем у цепу С.[лободан] Ј.[овановић] престао, узбуђен великом лармом, да ради. Радичевић – Најазад, затвори се сандук и сви остадоше живи. – Микица рачуна нешто. – Улази Радичевић. – Јоаникије тужан одлази кад чује да пара нема. Један учитељ. – Један човек. – Један учитељ. – Мрав. – Један Црногорац: „Турио сам једну молбеницу јутрос... простите прјекосутре ћу доћ.“ – Учитељ један. – Писар Митрополитов. – Г. Мелко Радуловић. – Један сврш.[ени] природњак. – Један чиновник сипа мастило. – Један учитељ. – Други учитељ. – Један човек. – Један учитељ. – Други учитељ. – Јерођакон. – Г. Сима Поповић. Г. Стев. Д. Видаковић тражи карту до Цариграда. – Лаковић прича о Чохаџићу његову извесну ноћ у вагону, у Нишу и код „Круне“. – Један учитељ.

8. VIII 1896.

Радичевић. – Г. Динић. – Веселиновић. – Др Милован: говори о египат.[ском] питању. Прича о Пјеру који је имао био нарочито благоволење према Лују Блану, зато што је овај последњи био мањи још, цитира из Лабишовог комада *Le Corbeau*, где један човек са грбом улази да тражи једно место код директора, који је грбав, железница, и кад га спази он га прима љубазно само зато што вели à part: „Е има већу грбу него ја што имам“. – За Јуизићку вели: „Упражњава бабичлук и ’узгредне вештине“. Прича за Тишму да јој је девојаштво узео П. Карастојановић својим ауторитетом. Апостоловић је покушао да је добије, али је она њега истукла. Затим је покушавао и Христић и „ако му је жени трбух био до зуба“. Па и сâм Јастребов је покушавао... Али дивно је девојче била Јастребовљева нећака, фино девојче, *Melle de* [нечитка реч] – ... Сава је Грујић црквени човек, манири, осмејак црквеног човека, он зна сва пјенија црквена напамет, ниједно венчање, ниједну пратњу не манкира. – Хаџи Ката својим танкијем гласом пита ме за име. Један учитељ. – Г. Веселиновић. – Микица. – Веселиновић. – Јоаникије – Јова Д. М. – Микица. – Јоаникије. – Две жене. – Радичевић – Један питомац. – Радичевић. – В. Марић. – Један учитељ.

– Један човек. – Један учитељ. – Рујанац. – Г. М. Вељковић. – Један питомац. – Један сврш.[ени] богослов. – Један учитељ. – Два дечка питомца. – Један човек. – Књижар призренски. – Један Призренац. – Лацковић. – Један учитељ, други учитељ. – Један свршени учитељ. – Рујанац. – Микица. – Рујанац.

9. VIII 1896.

– Архимандрит Весић: „Жртвовао“ би се за Митрополита и за српску ствар. – М. Тасић. – Бошко Чол.[ак] Антић. –

– Један потпуковник. – Један свештеник – поп Алекса. – Један предузимач. – Један мајстор. – Г. Јанковић. – Јов. Д. М. – Рујанац. – Један чиновник. – Један човек с дететом. – Један човек. – Једна госпођа која пишти грдно против управника града Београда: „... нисам се надала да ће ме дочекати тако један васпитан човек... Мене слабу жену с троје деце... Ја да хоћу, ја бих му направила галаму, нисам ја бадава Мушкаловића ћерка, мени је свеједно...“ Један господин који много мирише на берберницу, објашњава г. С.[лободану] Ј.[овановићу] ствар, али тако да он ништа не разуме. – Госпођа додаје: „Куд иде јуне нека иде и уже...“

Истога дана после ручка једно *sauve qui peut général*, они које вијају постају вијајући.

10. VIII 1896.

– Благајник улази смело, јер има пара да издаје плату чиновницима. Говори о некој банци од сира; отац пише сину: „Шаље ти мајка банку од сира без мога знања“. Рујанац. – Један човек с фесом „сега гледа на четири проје“. – Рујанац. – Један Македонац. – Рујанац. – Јов. Д. М броји гордо банке: „Тридесет комада, шта знаш! А колико си ти Јоцо, примио?“ Сада је у Министарству свеопшта радост, сви се задовољно смеше, а трџуман двојином више свира трумбетом à la Доситеј). – Јова (момак) прича да му је мркла „свес“ пред платним списком. Један Македонац. – Један богослов. – Рујанац. – Јова Д. М. долази сав зајанурен, en rage, ништа не каже. – Један господин прича да је видео г. Динића јуче „с једном дамом и једном госпођом“. Г. Веселиновић улази. – Један чиновник уноси једну столицу. – Други чиновник. – Један велики чиновник из санитета. – Јов. Д. М. – Г. Јанковић тражи речник Солунски. – Јов. Д. М., пије кафу. Две питомице. – Један учитељ. – Један дечко. – Једна учитељица (која одмах излази). – Један Црногорац. – Један учитељ. – Симић – учитељ. – Рујанац. – Мит. Пантић. – Један чича с дететом. – Лацковић. – Ратковић – Црногорац. – Један човек. – Један ђак. – Један учитељ. – Јов. Д. М. – Један учитељ. – Једна жена. – Један учитељ. – Рујанац. – Један човек. – Једна госпођица. – Један мали дечко.

11. VIII 1896.

– Винтер. – Г. Рујанац. – Г. Пећанац. – Г. Рујанац. – Јов. Д. М. – М. Веселиновић. – Г. Јосефовић. – „Шта кроз задњу капицику да се прошверцује то македонско питање мислите?“ Јов. Д. М.

12. VIII 1896.

– Благајник. – Г. Динић. – Г. Јанковић. – Г. Винтер. – Благајник хоће да предложи да се момку Пери фондом остави рок да научи читати и писати, иначе да се отпусти. Прича нешто, што не могу да запишем (он држи record, бадава!) Histoires: Пера Тодоровић, Мелко Радуловић, Николица, Медовић. etc. etc. Др. Петронијевић. – Јов. Д. М. Ј. Башић. – Лацковић. – Хоџа Фалацић, вели да је „бајат“! – Јов. Д. М. – М. Гајић. – Бошко Ч. Антић. – Винтер. – Један винкел-адвокат. – Сима Поповић. – Рујанац. – Рујанац. – Једна жена и једна кћи. – Један учитељ с женом. – Рујанац. – Рујанац. – Једна жена и једна кћи. – Један учитељ с женом. – Рујанац. – Један бив.[ши] учитељ. – Један дечко. – Рујанац. – Један питомац. – Један ђак. – Један ђак. – Благајник Мин.[инстарства] унутр.[ашњих] дела. – Један учитељ. – Два питомца. – Један учитељ. – Један учитељ. – Рујанац. – Један човек. – Један ђак.

13. VIII 1896.

– Један прота. – Рујанац. – Један попа. – Рујанац. – Јов. Д. М. – М. Степановић. – Г. др М. Петронијевић. – Лазар Дума: „Шта има, шта нема, нешто, ново у оним крајевима?“ – М. Веселиновић. – Један попа. – Један човек с два комита, који траже оружја да се бране од Арнаута. – Један телеграфист. – Један учитељ. – Један други учитељ. – Један привремени учитељ. – Један сврш.[ени] природњак. – Један учитељ. – Гост један учитељ. – Лацковић.

14. VIII 1896.

– Један чиновник (улази, депозира без и једне речи један акт). – Терџуман; секретар... остатак [нечитка реч] неразумљив. – Г. начелник. – Светозарев уноси писмо једно.
– Терџуман (удара на јобоформ, *empeste la chambre*), објашњава:
„Да не би било фалинке, треба известити посланика да пошље још неке свеске од овог речника...“ – Башић. – Иванић. – Г. Јанковић. – Г. Веселиновић. – Један мали дечко. – Један човек бледа лика. – Други младић. – Један сврш.[ени] богослов. – Један учитељ. – Г. Веселиновић. – Г. Петронијевић, који скаче једном ногом на столицу. – Јов. Д. М. – Једна гђа учитељица. – Један млад човек. – Један Црногорац: „Ја не хоћах долазит’ амо, него читах у новине да консул пође за Скопље.“ – Рујанац. – Младић један. – Један питомац. – Један ђак. – Рујанац.

15. VIII 1896.

– Терџуман. – Један чинов.[ник] из Управе фондова. – Терџуман. – Јов. Д. М. – Иванић. – Веселиновић.

16. VIII 1896.

– Један дечко. – Један прота с једним човеком. – М. Веселиновић. – Петронијевић. – Г. Ивковић. – Г. Динић. – Јов. Д. М. – Фалацић: „Испунили смо, бадава. А брате, педесет сам

превалио.“ – Чед. Мих. – Јов. Д. М. – Др Миловановић. – Сердар доноси акта: „Кажу, да је ово за вас“. – Јов. Д. М. – Два ђака. – Два дечка. – Јов. Д. М. – Један учитељ. – Други учитељ. – Трећи учитељ. – Једна жена. – Један учитељ. – Један човек. – Други човек. – Васа. У. Јов.[ановић] – Влацко. – Јов. Д. М. – Рујанац.

17. VIII 1896.

Г. благајник. – Јов. Д. М. – Рујанац. – Г. Динић вели за Мелка да му изгледа као да је пао с месеца. – Вајка се за Мелка и tout triste одлази кући. – Г. Јанковић. – Г. Јанковић. – Влацко. – Пера Марковић. – Један човек. – Један Црногорац тражи место за каване. Вели; „Г. консул ми каза да има неко место тако око Скопља, па ето ме дођох вођ’, па гледајте што ћете са мном, јел вјера ми божја дођох до највише.“ – Један питомац. – Један учитељ. – Јов. Д. М. – Г. М. Поповић, доноси једну меницу. – Г. Васа Јов. – Г. Ст. Дамјановић.

18. VIII 1896.

– Г. др Петронијевић. – Један чинов.[ник] Мин.[истарства] фин.[ансија] – Јов. П. М.

19. VIII 1896.

– Један чиновник. – Други чиновник. – Једна дама, врло љубазна. – Г. Мих. Јовановић. – Рујанац. – Један бив.[ши] учитељ. – Г. Л. Дума: „Шта има шта нема ново? Ја бих за 24 сата све посланике у Цариграду поубијао, да се после ’састану’ конгресе, који ће да реши: да Турска не постоји. Шта има нешто ново у нашим крајевима?“ – Ст. Дамјановић. – „Г. Мелко проф. Радуловић“, који тражи чак да му се и ципеле с књигама пошљу у Цариград. – Експедитор. – Један учитељ. – Један ђак. – Пера Бабић Црногорац. – Лацковић, јавља нам да је Лобанов умро, изгледа да су га отровали. – Г. Сима Поповић проф. у Скопљу. – Један учитељ. – Др Петронијевић. – Један учитељ. – Један Црногорац. – Један ђак. – Два ђака. – Један богослов.

20. VIII 1896.

– Г. др Петронијевић: прича да се је пок. Лобанов заљубио био у једну Српкињу, но да му митрополит није био дао дозволу да се жени, и онда није хтео више да се жени. – Један човек. – Један архимандрит. – Г. Мил. Динић. – Г. П. Марковић. – Г. М. Гајић. – Др Ч. Михајловић. – Г. др Петронијевић. – Г. Боди. – Г. Јов. Д. М. – Др Петронијевић. – Г. Боди. – Г. Јов. Д. М. – Др Петронијевић. – Настаје причање епизодица из војничког живота. Чеда је tres embêté због свог поднаредничког испита, који сутра полаже. La conversation est interrompus par Mr Bodi, qui vient de demander, ou plutôt d'appitoyer Mr S. Jov. sur le sort d'une brave zenime. Mais il s'en va embrouillé (comme toujours). Један ђак. – Други ђак. – Трећи ђак. – Један сврш. ђак учит.[елске] школе. – Један учитељ. – Један ђак. – Други ђак. – Влацко.

21. VIII 1896.

Дума: „Здраво, г. Јаникијевић! Где је Слободан? Г. начелник доноси једну неразумљиву депешу.“ – Један фотограф. – Један архимандрит, скрштених побожно руку. – Г. М. Гајић. – Архимандрит Данило. – Г. Јанковић доноси једну депешу и изашавши из канцеларије ужасно залупи вратима. – После пет минута, ето га опет тражећи обавештења о солунском валији (зуб га мора много болети, јер опет тресну вратима). – Г. др Миловановић дошао је да се извести има ли чега новог. Вели, да му је Гарашанин рекао једном да неће више да ступа у политичку акцију, па је додао даће му ово што каже, ако хоће и да потпише. Из Париза се неће кретати због васпитавања своје деце. Можда би ишао и у Петроград, додаје др Милован... Најзад, вели, ако се помири, споразуме, Русија с Аустроугарском, онда може г. Гарашанин доћи. Вели, да је једном приликом Краљица рекла, кад су јој предавали меморандум, да се сви боје Краља Милана, сем ње. Али, додаје он, ипак се и она њега боји. – Улази један поц, који вели да пристаје да иде за професора у Призрен.[ску] Богословију, али „срамота је за српско Министарство кад поставља за ректора једног необразованог човека!“ Излази љут, обећавајући да ће сутра изаћи пред министра и рећи му шта има. Др Милован додаје кроз зубе („то је једна ванцага“). – Г. Мата Бошковић вели за Бугаре да су „бостанције“, никаквог друштва немају, а ни појма о *savoir-vivre*. За кнеза вели да му висе ноге. Чариков врло је добар и интеллигентан. Енглески посланик један прилењ човек. Бугарска војска добро снабдевена и „урањена“. Бугарски народ само полемише, удара у градње, румелијоти су паметнији. Бугарска кнегиња врло ружна, али и врло паметна жена. – Башић се жали на црне мисли које га асејирају. Вели прво је био уобразио да је јектичав и за две године осећао је да га нешто „буши, буши“ у плућима. Консултирао је лекаре и они су му препоручивали масу дрога, које је пио. Па онда почео да уображава како чује нека звона (својим басом производи звуке великог звона: „бауммм, бауммм“). „Ноћу, тек се пренем, страх ме обузме и сав дрктим... То прође, сад се бојим да ме шлог не удари, и то да ми не узме десну страну: понеки пут ми се учини како ми се језик узео па не могу да говорим, почнем да муцам. Десну ногу вучем, ево гледајте (хода по соби и по ходу се ништа приметити не може)... Не збиља, ево, кад је здрава нога, па кад човек удари више колена оштримице руком (човек треба да седне и баци ногу преко ноге) она отскочи. Деде седи, Слободане! (Намешта столицу, г. Слоб. [одан] седа, Башић удари руком изнад колена на пребаченој нози, и ова оскаче.) (Смеј.) Деде, и ти Јоцо, (седам и ја, исти се опит понавља и моја нога отскаче). Ето што је здрава нога, видите ли.“ Седа он, ја га ударим изнад колена, али нога остаје готово мирна. Башић је сав жалостан, што му се то догађа. Смех и кикот.

– Рујанац тражи карту за Врање. – Један ђак болесни. – Један други ђак. – Рујанац.

22. VIII 1896.

– Један попа. – Један директор. – Архимандрит Данило. – Управник града Београда. – Г. Динић. – Г. Мих. Јовановић. – Лазар Дума. – Г. М. Гајић, експедитор. – Л. Дума прича за Јунгића